

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 65/2017-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. februára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Karolom Hynkom, Radničné námestie 7/B, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 Ústavy Slovenskej republiky a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bližšie neoznačeným podnetom Národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru, národnej protizločineckej jednotky, expozitúry Bratislava, na vydanie príkazu na domovú prehliadku, bližšie neoznačeným návrhom Okresnej prokuratúry Trnava na vydanie príkazu na domovú prehliadku, ako aj postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. OS-TT-312-1/2014 a jeho príkazom na domovú prehliadku z 8. septembra 2014, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. apríla 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“),

ktorou namieta porušenie svojho základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) bližšie neoznačeným podnetom Národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru, národnej protizločineckej jednotky, expozitúry Bratislava (ďalej len „národná kriminálna agentúra“), na vydanie príkazu na domovú prehliadku, bližšie neoznačeným návrhom Okresnej prokuratúry Trnava (ďalej len „okresná prokuratúra“) na vydanie príkazu na domovú prehliadku, ako aj postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. OS-TT-312-1/2014 a jeho príkazom na domovú prehliadku z 8. septembra 2014 (ďalej aj „príkaz na domovú prehliadku“).

V súvislosti s trestným stíhaním druhu sťažovateľky pre pokračovací zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 a ods. 3 písm. a) Trestného zákona a pre obzvlášť závažný zločin vydieračského únosu v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 k § 186 ods. 1, ods. 2 písm. c) a ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 písm. a) Trestného zákona bola 9. septembra 2014 v mieste ich spoločného bydliska vykonaná domová prehliadka *„policajtni Ministerstva vnútra SR, Prezídia PZ, národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky na základe písomného príkazu sudkyne pre prípravné konanie Okresného súdu v Trnave zo dňa 8.9.2014, vydaného pod sp. zn.: OS-TT-312-1/2014 podľa § 100 ods. 1 Trestného poriadku.“*

Príkaz na domovú prehliadku sa týkal iba podozrivej osoby – druhu sťažovateľky, pričom domová prehliadka mala byť vykonaná v rodinnom dome a v garáži, ktorých vlastníkom mal byť podľa obsahu príkazu výlučne druh sťažovateľky ako podozrivá osoba. Sťažovateľka poukázala na skutočnosť, že podľa výpisu z katastra nehnuteľností je a aj v čase nariadenia a vykonania domovej prehliadky bola aj ona spoluvlastníčkou prehliadaných nehnuteľností, a to v spoluvlastníckom podiele 1/2, pričom ide o podielové spoluvlastníctvo.

Podľa názoru sťažovateľky bola domová prehliadka 9. septembra 2014 vykonaná v rozpore so zákonom. V príkaze na domovú prehliadku *„bol uvedený ako vlastník iba jej*

druh ako spoluvlastník 1/2 podielu a sťažovateľka ako vlastníčka v 1/2 podielu uvedená nebola, teda čo sa týka jej podielu bola domová prehliadka vykonaná nie v súlade so zákonom a v rozpore s čl. 21 Ústavy SR. Sťažovateľku pre domovou prehliadkou, ani v jej čase a ani po jej ukončení nikto nepoučil o jej právach, nikto jej neuviedol, čo je dôvodom domovej prehliadky, nebolo jej umožnené zúčastniť sa jej a keď videla, že policajti zaistujú nejaké predmety, ktoré patrili jej a jej deťom (dvom dcéram, ktorých rodičom nie je obv. ████████) a pýtala sa čo berú odpovedali jej, že ju do toho nič. Nebol jej ani odovzdaný priepis protokolu o vykonaní domovej prehliadky a ani súpis zaistených vecí.“.

V tejto súvislosti sťažovateľka podala aj trestné oznámenie „*pre podozrenie zo spáchanie trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 Trestného zákona, ktoré podala na Ministerstve vnútra, Úrad inšpekčnej služby Bratislava, Pribinova 2“.* Toto bolo uznesením vyšetrovateľa Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sekcie kontroly a inšpekčnej služby, úradu inšpekčnej služby, odboru inšpekčnej služby západ, Bratislava, sp. zn. ČVS: SKIS-532/OISZ-V-2014 z 24. novembra 2014 podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku odmietnuté, pretože podľa vyšetrovateľa nebol dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku.

Proti tomuto uzneseniu sťažovateľka podala v zákonnej lehote sťažnosť, ktorú dodatočne odôvodnila s tým, že „*opätovne poukázala na tu skutočnosť, že boli porušené jej ústavou garantované práva a teda realizácia domovej prehliadky a samotný príkaz na vykonaní domovej prehliadky boli v rozpore s ust. § 102 Trestného poriadku. Z toho vyplýva, že domová prehliadka bola vykonaná nezákonne a práva sťažovateľky boli porušené. Došlo k protiprávnemu konaniu zo strany polície, prokuratúry (ktorá mala vykonávať aktívny dozor) a zrejme aj zo strany sudkyne pre prípravné konanie, ktorá si nepreverila pred vydaním rozhodnutia údaje vyplývajúce z listu vlastníctva.“.*

Uznesením okresnej prokuratúry zo 16. januára 2015 sp. zn 1 Pn 1745/14/2207 bola sťažnosť sťažovateľky podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietnutá ako nedôvodná.

Sťažovateľka namietané pochybenia orgánov činných v trestnom konaní, ktorými malo dôjsť k zásahu do jej základného práva na nedotknuteľnosť obydlia a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života, zosumariovala takto:

„1/ vyšetrovateľ PZ NAKA, hoci mal k dispozícii list vlastníctva týkajúci sa nehnuteľností, kde bola vykonaná domová prehliadka z určitých doposiaľ nezistených dôvodov neuviedol sťažovateľku ako spoluvlastníčku týchto nehnuteľností a takto formulovaný podnet na vykonanie domovej prehliadky predložil dozorujúcemu prokurátorovi.

2/ dozorujúci prokurátor vykonával nad prípravným konaním zrejme iba formálne dozor preto, že hoci mal k dispozícii spisový materiál a teda aj list vlastníctva neskontroloval obsah podnetu vyšetrovateľa a neodstránil nezákonnosť (na ktorú od začiatku trestného konaní neustále sťažovateľka upozorňuje aj jej druh) a podal návrh na vykonanie domovej prehliadky v nezmenenom znení na Okresný súd v Trnave. Z vyššie uvedeného uznesenia vyplýva, že si tejto skutočnosti bol prokurátor vedomí a sám uvádza, že preto sa nejednalo so mnou ako s majiteľkou nehnuteľností a s osobou u ktorej sa vykonáva domová prehliadka. Toto je jediné vyjadrenie dozorujúceho prokurátora k zákonnosti postupu ním kontrolovaných policajtov vykonávajúcich prípravné konanie.

3/ Sudkyňa pre prípravné konanie Okresného súdu Trnava opäť bez toho, aby si skontrolovala údaje potrebné pre zákonné rozhodnutie - príkaz na domovú prehliadku vydala ho v tom istom znení, tak ako jej bol predložený návrh na vydanie príkazu na domovú prehliadku prokurátorom, teda bez toho, aby sťažovateľku uviedla, ako spolumajiteľku nehnuteľností.“

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol vo veci týmto nálezom:

„Okresný súd Trnava vydaním príkazu na domovú prehliadku sp.zn.: OS-TT-312-1/2014, Okresná prokuratúra Trnava návrhom na vydanie príkazu na domovú prehliadku a nedostatočným dozorom nad prípravným konaním, a vyšetrovateľ MV SR, PPZ, národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky, expozitúry Bratislava podaním podnetu na vydanie príkazu na domovú prehliadku Okresnej prokuratúre v Trnave a samotným výkonom domovej prehliadky porušili ústavné právo sťažovateľky

na nedotknuteľnosť obydlia čl. 21 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 8 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom na Ministerstve vnútra SR, Prezídium PZ, národnej kriminálnej agentúre, národnej protizločineckej jednotke, expozitúra Bratislava, Bratislava, Pribinova 2, 812 72 Bratislava, pod sp. zn.: PPZ- 483/NKA-PZ-2014.

Okresný súd Trnava, Okresná prokuratúra Trnava a Ministerstvo vnútra SR sú povinní zaplatiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľa v sume 296,44 -EUR na účet právneho zástupcu sťažovateľa do 15 dní od právoplatnosti nálezu.“

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy

podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011). To zvlášť platí, ak je sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom.

Z petitu vyplýva, že za porušovateľov v ňom označeného základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru sťažovateľka označuje národnú kriminálnu agentúru, okresnú prokuratúru a okresný súd.

K namietanému porušeniu v sťažnosti označeného základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru postupom národnej kriminálnej agentúry a okresnej prokuratúry

Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že k porušeniu v sťažnosti označeného základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru došlo postupom národnej kriminálnej agentúry pri výkone domovej prehliadky, ako aj podaním podnetu na podanie návrhu na vydanie príkazu na vykonanie domovej prehliadky, ktorý bol adresovaný dozorujúcej prokuratúre a v ktorom vyšetrovateľ neuviedol sťažovateľku ako spoluvlastníčku prehliadanej nehnuteľnosti, hoci jej spoluvlastnícky vzťah bol zistiteľný z výpisu z katastra nehnuteľností. Z rovnakých dôvodov napáda aj postup okresnej prokuratúry a jej návrh

na vydanie príkazu na domovú prehliadku.

Predmetná domová prehliadka bola nariadená a vykonaná v rámci vyšetrovania v trestnej veci vedenej národnou kriminálnou agentúrou pod sp. zn. ČVS: PPZ-483/NKA-PZ-BA-2014. Domová prehliadka bola vykonaná na základe odôvodneného príkazu okresného súdu na domovú prehliadku sp. zn. OS-TT-V-312-1/2014 z 8. septembra 2014. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka nemá v označenej trestnej veci postavenie obvineného ani nie je inou stranou trestného konania.

Sťažovateľka, zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, v požadovanom petite svojej sťažnosti označila za porušovateľa svojho základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru národnú kriminálnu agentúru aj okresnú prokuratúru, avšak bez toho, aby namietaný postup oboch týchto orgánov bližšie označila. V petite sťažnosti, ktorým je ústavný súd viazaný, ako na to už bolo v odôvodnení tohto uznesenia poukázané, absentuje akákoľvek spisová značka, príp. iná identifikácia namietaného postupu. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej text uvedený mimo petitu sa pokladá za súčasť odôvodnenia sťažnosti, ktoré však nemôže doplniť petit (I. ÚS 316/09, I. ÚS 8/2011, II. ÚS 103/08, II. ÚS 154/09, III. ÚS 235/05, IV. ÚS 174/2011). V prípade sťažovateľky však jednoznačná identifikácia namietaných postupov absentuje aj v odôvodnení sťažnosti, v dôsledku čoho je sťažnosť v tejto časti neurčitá, neumožňujúca ústavnému súdu dostatočne jednoznačne ustáliť predmet sťažnosti, preto ju v tejto časti odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že nedostatok zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúci z podania sťažovateľky nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 206/2010 a iné).

Nad rámec uvedeného ústavný súd konštatuje, že sťažnosť by aj v prípade správneho a jednoznačného označenia namietaných postupov národnej kriminálnej agentúry a okresnej prokuratúry bolo možné v tejto časti odmietnuť aj ako zjavne neopodstatnenú.

Sťažovateľkine námietky smerujú proti bližšie neoznačenému postupu národnej kriminálnej agentúry v súvislosti s podnetom na podanie návrhu na vydanie príkazu na vykonanie domovej prehliadky, ako aj proti bližšie neoznačenému postupu okresnej prokuratúry spočívajúcemu v podaní návrhu na vykonanie domovej prehliadky. Ústavný súd poukazujúc na svoju rozhodovaciu činnosť v obdobných veciach konštatuje, že samotným podaním podnetu na podanie návrhu, resp. následne aj návrhu na vydanie príkazu na vykonanie domovej prehliadky ešte nemohlo dôjsť k zásahu do ústavou a dohovorom garantovaných práv sťažovateľky, keďže reálne by k takémuto zásahu mohlo dôjsť až na základe príkazu okresného súdu, ktorý návrhu okresnej prokuratúry vyhovel a domovú prehliadku nariadil (napr. IV. ÚS 78/2013).

K namietanému porušeniu v sťažnosti označeného základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru postupom okresného súdu a jeho príkazom sp. zn. OS-TT-V-312-1/2014 z 8. septembra 2014

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Z obsahu sťažnosti jednoznačne vyplynulo, že sťažovateľka sa o zásahu do svojich v sťažnosti označených práv dozvedela 9. septembra 2014, teda v deň vykonania domovej

prehliadky. Z tohto zistenia vyplýva, že zákonná dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti smerujúcej proti namietanému postupu okresného súdu sťažovateľke uplynula 10. novembra 2014, pričom sťažovateľka doručila svoju sťažnosť ústavnému súdu až 1. apríla 2015, teda celkom zjavne po uplynutí zákonnej lehoty na podanie sťažnosti.

Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť pri predbežnom prerokovaní v tejto časti odmietol ako podanú oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. februára 2017